

Tomelilla kommun
Kommunledning,
Samhällsbyggnad, Kultur-
och fritid

Besöksadress: Gustafs torg 16
273 80 Tomelilla

Växel 0417-180 00
Fax 0417-144 00
Postgiro 126 88-8
Bankgiro 5346-0465
www.tomelilla.se

Handläggare:

Leif Sandberg (C)
Ordförande kommunstyrelsen
Direkt AnsvarigTlf
Mobil 0709958250
Leif.Sandberg@tomelilla.se

Tomelilla den 24 augusti 2016

Dnr KS 2016/249

Migrationsverket

Ordförandebeslut – Yttrande över nytt lagförslag till ersättningssystem för ensamkommande

Kommunstyrelsens ordförandes beslut

Kommunstyrelsens ordförande beslutar med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen att på kommunstyrelsens vägnar besluta anta förvaltningens förslag till yttrande och översända detsamma till Migrationsverket.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har sitt nästa sammanträde den 31 augusti 2016. Remissen ska besvaras senast den 24 augusti. Då nämndens avgörande inte kan avvaktas tas beslut med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen av kommunstyrelsens ordförande.

Socialchef Madeleine Moberg har den 21 augusti 2016 lämnat tjänsteskrivelse med följande lydelse:

Sammanfattning

Regeringskansliet har skickat Arbetsmarknadsdepartementets ”Promemoria om ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga” (Dnr A2016/01307/I) samt ”Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn” (Ds 2016:21) till bland annat Tomelilla kommun för möjlighet till yttrande. Förvaltningen vill uppmärksamma Regeringskansliet på att tidplanen för kommunen att yttra sig på den utskickade remissen är oacceptabel med hänvisning till att handlingen ska beredas i flera politiska instanser innan svar kan avges. Vidare vill också förvaltningen påtala flertalet otydligheter i utredningen, inte minst det stycke som redogör för de olika beloppen för ersättning till kommunerna. Det framgår inte tydligt vilka belopp som avser den rörliga delen i den nya ersättningsmodellen.

Utredningarnas fokusområden är att förenkla administrationen kring utbetalning av den ekonomiska ersättningen med

-att i huvudsak tillämpa schabloner istället för ersättning för faktiska kostnader.

-att förbättra möjligheterna att planera för hur många ensamkommande kommunen ska ta emot/år, att ändra ersättningsmodeller och nivåer kring boendeformer.

-att tydliggöra skillnader och förutsättningar för de under 18 år och de mellan 18-21 år.

-att begränsa möjligheter för kommuner att placera anvisade ensamkommande i annan kommun.

I alla föreslagna förändringar ska barnets bästa beaktas.

Ny ersättning för beredskap och kapacitet för mottagandet av ensamkommande barn

Utredningen föreslår ett nytt ersättningssystem för beredskap och kapacitet för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn.

Ersättningen för beredskap föreslås delas upp i en fast summa på 500 000 kr och en rörlig del som ska motsvara sju dagars ersättning för obelagda platser för samtliga planerade asylsökande ensamkommande barn och unga. I dagens system får kommunen 500 000 kr kopplat till överenskommelsen om antalet barn som ska tas emot samt 1 600 kr/dygn för överenskomna platser som ej är belagda.

Utredningen föreslår vidare en ny anvisningsmodell av antalet ensamkommande barn för att fördelningen ska bli jämnare mellan landets kommuner. Varje kommun kommer att få anvisningar som motsvarar en fastställd andel av alla asylsökande ensamkommande barn genom att koppla Migrationsverkets prognos kring asylsökande till folkmängd i kommunen och mottagandet av nyanlända, ensamkommande barn och antalet asylsökande inom kommunen. Systemet ersätter dagens system med frivilliga överenskommelser mellan Migrationsverket och kommunerna samt de tillkommande anvisade barn och unga som har blivit nödvändiga då platserna utifrån överenskommelser inte har varit tillräckliga.

Synpunkter

Förvaltningen stöder förslaget med en fast och en rörlig del. Förvaltningen kan dock inte stödja beloppet för den rörliga delen då formuleringen i förslaget är otydlig. Det framgår inte med klarhet vilken summa som avses med begreppet ”obelagda platser”, som den rörliga delen föreslås beräknas utifrån. I det nya ersättningsförslaget frångår utredningen de ”obelagda platser” som finns i nuvarande system och därför är det oklart vilken ersättning som kommunen kommer få. Förvaltningen kan anta att det antingen är dagens ersättningsnivå på 1600 kr/ dygn för obelagda platser

som avses, eller den nya i promemorian föreslagna summan på 1350 kr/dygn, men kan inte med säkerhet få en klar bild av de ekonomiska konsekvenserna av förslaget.

Förvaltningen välkomnar däremot den nya anvisningsmodellen för beräkning av antal planerade ensamkommande barn.

Schablonersättning för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn i anvisningskommun

Utredningen föreslår ny schablonersättning kopplat till mottagandet av asylsökande ensamkommande barn, en ersättning som ska betalas ut per automatik när barnet tagits emot. Ersättningen är ett engångsbelopp på 52 000 kr och ska avse kostnader för transport, socialtjänstens utrednings- och uppföljningsarbete, tolkar samt kostnader för god man och andra relaterade kostnader. Schablonersättningen ska ersätta dagens system där transport och god man ersätts med faktiska kostnader samt utredningskostnader för socialtjänsten med engångsbelopp på 31 000 kr respektive 39 000 kr beroende på placeringens art.

Synpunkter

Förvaltningen stöder förslaget med förenklad administration genom utbetalning av schablonersättningen per automatik. Förvaltningen stöder däremot inte förslaget att schablonen ska inkludera kostnader för tolk och god man samt andra relaterade kostnader, då dessa utgifter kan fortgå under lång tid i och med att asylprocessen har blivit utdragen.

Schablonersättningen bedöms inte täcka de faktiska kostnaderna som kommunen har i dag. Förvaltningen vill också poängtera att förslaget med en schablon som slår ihop flera olika utgiftsposter kommer leda till ökad intern administration för kommunen, då god man och övriga poster ligger under olika nämnder. Förvaltningen skulle därför bli tvungen att arbeta fram fördelningstal för att kunna fördela ersättningen mellan olika nämnder och verksamheter.

Schablonersättning per dygn för mottagandet av ensamkommande barn

Utredningen föreslår ny schablonersättning per dygn för mottagandet av ensamkommande barn som är asylsökande eller har uppehållstillstånd. Schablonersättningen föreslås vara 1350 kr/dygn. Ersättningen ska betalas ut automatiskt, kvartalsvis, i efterskott. Detta ska ersätta dagens system där kommunen ersätts med 1600 kr/dygn för de överenskomna platserna och ytterligare 300 kr/dygn när dessa är belagda. För anvisade platser ersätts kommunen med nuvarande system för faktiska kostnader. Alla summor är oberoende av boendeform. I det nya förslaget antas så kallat Stödboende kunna bli en vanlig boendeform för 16–20-åringar, vilket förmodas leda till att de genomsnittliga kostnaderna för placeringar av ensamkommande

barn ska kunna sänkas. Stödboende ska vara en möjlighet för individen utifrån behov och mognad.

Synpunkter

Förvaltningen stöder principer kring schabloner och automatisk utbetalning utan extra redovisning för att komma bort från resurskrävande administration med lång eftersläpning i ekonomisk redovisning/utbetalning. Förvaltningen stöder dock inte den nya föreslagna ersättningsnivån och antagandet om att stödboende kommer att utgöra en betydande andel för gruppen 16-17-åringar. Detta grundar förvaltningen på gedigna erfarenheter från mottagandet under åren 2015-2016. Gruppen är mycket resurskrävande och majoriteten av ungdomarna bedöms inte klara ett mer självständigt boende utifrån de behov och den mognadsnivå som visats hittills. Gruppen har stora behov av närvarande, utbildad personal dygnet runt. HVB-hemmen har också stora säkerhetsbehov och omkostnader för bland annat transporter och aktiviteter, som inte bedöms täckas av schablonersättningen presenterad ovan. Ensamkommande genererar således tillkommande kostnader utöver boendet, vilket inte bedöms täckas av den föreslagna, lägre ersättningsnivån.

Begränsad möjlighet till ersättning för asylsökande ensamkommande unga i åldern 18-20 år

Utredningen föreslår en ”begränsad möjlighet till ersättning för asylsökande ensamkommande unga i åldern 18-20 år”, vilket innebär ändrade förutsättningar kring boendeformer och ekonomisk ersättning för de under 18 år och de mellan 18-20 år jämfört med dagens system. I det nya förslaget är utgångspunkten att asylsökande som fyller 18 år under asylprocessen ska flyttas från kommunens ansvar till Migrationsverkets och därmed flytta till anläggningsboende istället för exempelvis HVB. Undantag finns för unga som behöver placeras enligt LVU eller SoL, där kommunen ska ersättas för faktiska kostnader.

Synpunkter

Förvaltningen stöder förslaget att Migrationsverket ska ansvara för asylsökande som fyller 18 år under asylprocessen. För den unges bästa ska ett anläggningsboende i samma kommun där individen eventuellt går i skola väljas.

Schablonersättning för ensamkommande unga i åldern 18-20 år med uppehållstillstånd

Utredningen föreslår en ny schablonersättning för ensamkommande unga i åldern 18-20 år med uppehållstillstånd. Vidare föreslås att 18-åringar med uppehållstillstånd inte ska kunna vara fortsatt placerade enligt SoL, med

vissa undantag, utan kommunen ska uppmuntras genom ett mer ”kostnadseffektivt ersättningssystem” att hitta boende som lägenhet till målgruppen. Beroende på om individen uppbär studiehjälp, och därmed studerar eller ej, föreslår utredningen att olika ersättningar bör utgå. Om den unge studerar, föreslås en schablon på 750 kr/dygn, annars ska den faktiska kostnaden för försörjningsstöd ersättas. Detta ska ersätta nuvarande ersättningssystem där de som är placerade enligt SoL ersätts med 1900 kr/ dygn för de som är på överenskomna platser och med faktiska kostnader för de som är anvisade.

Synpunkter

Förvaltningen stödjer principen om att det är anvisningskommunen eller den kommun som ärendet flyttas över till som får utbetald ersättning. Förvaltningen stödjer dock inte ersättningen som föreslås vara 750 kr per dygn. Med dagens bostadsbrist och brist på studentlägenheter i åtanke ser förvaltningen det som en omöjlighet att klara ekonomiska åtaganden med så pass låg dygnersättning. Utredningen föreslår vidare att ersättningen bör kopplas till individens studiehjälp, något förvaltningen ställer sig bakom för att uppmuntra till studier. Samtidigt ställer detta krav och resurser på skolan att anpassa studier för unga ensamkommande med uppehållstillstånd, något som inte lyfts vidare i utredningen.

Ersättning för ensamkommande barn och unga som är placerade i annan kommun än anvisningskommunen

Utredningen innehåller förslag om att begränsa möjligheter för kommuner att placera anvisade ensamkommande i annan kommun. Detta förslag vidareutvecklas i Ds 2016:21.

Synpunkter

Förvaltningen stödjer utredningens förslag om att ensamkommande barn endast får placeras i annan kommun om särskild överenskommelse om placering gjorts, med undantag för placering med stöd av lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller med stöd av socialtjänstlagen (SoL) med motsvarande vårdbehov, eller om den placerande kommunen med Länsstyrelsens godkännande åberopar synnerliga skäl för boende i annan kommun inom länet.

Beslutsunderlag

Beslut familjenämndens arbetsutskott § 202/2016.

Tjänsteskrivelse socialchef Madeleine Moberg, 2016-08-21

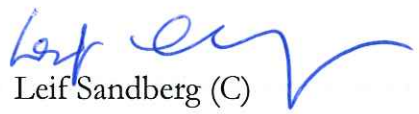
Tidigare behandling

Familjenämndens arbetsutskott § 202/2016:

Ordföranden beslutar i samråd med familjenämndens arbetsutskott föreslå

kommunstyrelsen att yttra sig i enlighet med förvaltningens tjänsteskrivelse och inte stödja det nya ersättningssystemet för mottagande av ensamkommande barn och unga utifrån den nya ersättningsnivån.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Leif Sandberg'.

Leif Sandberg (C)
Ordförande kommunstyrelsen

Beslutet skickas till:
Migrationsverket
Socialchef Madeleine Moberg